

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Angående promemorian Omställningsstöd till företag som fått minskad omsättning på grund av coronaviruset

Ekobrottsmyndigheten har följande synpunkter på förslagen i promemorian.

Ur ett brottsförebyggande perspektiv är det positivt att Skatteverket ska kunna vidta samma åtgärder för att kontrollera ansökningar av omställningsstöd som vid kontroller i beskattningsverksamheten, men det kan ifrågasättas om dessa är tillräckliga, eftersom risken för missbruk måste anses vara stor. Av 11–14 §§ förslaget till lag om omställningsstöd framgår att de i paragraferna angivna åtgärderna får vidtas efter det att företaget fått omställningsstöd dvs. när en utbetalning har skett. Skatteverket bör kunna vidta dessa åtgärder redan i samband med att ansökan om omställningsstöd prövas. Ett företag kan snabbt byta företrädare och tömmas på likvida medel efter det att ett omställningsstöd betalats ut. Det föreslås visserligen bestämmelser om återbetalning, men erfarenheten visar att det är mycket svårt för staten att driva in denna typ av fordringar, framförallt om en målvakt satts in som företrädare. Någon form av löpande kontroll eller uppgiftsskyldighet för företagen bör därför övervägas.

I 7 § förslaget till lag om omställningsstöd framgår att ett företag som ansökt om omställningsstöd omgående till Skatteverket ska anmäla om uppgifter som lämnats i ansökan är felaktiga eller om sådana förändringar inträffat som kan påverka rätten till stöd eller stödets storlek. Det föreslås även att underlåtenhet att anmäla ändrade förhållanden ska kunna lagföras (34 §). För att lagföring ska kunna ske måste det vara tydligt vilken krets av personer som kan komma att göra sig skyldiga till omställningsstödsbrott genom underlåtenhet att anmäla ändrade förhållanden. I 14 § förordningen om omställningsstöd bör det därför preciseras vem som ska underteckna en ansökan eller en ändringsanmälan om omställningsstöd, t.ex. den legala företrädaren.

Av lagförslaget framgår vilka omständigheter som ska beaktas vid bedömningen av om omställningsstödsbrottet är grovt (35 §). Även vilseledande bokföring eller att brottet annars är av särskilt farlig art bör, i likhet med det som gäller för grovt skatte- och bokföringsbrott, kunna leda till att brottet bedöms som grovt, vilket bör framgå av lagtexten.

Enligt förslaget ska den som frivilligt vidtar en åtgärd, som leder till att ett korrekt beslut om stöd eller beslut om återkrav kan fattas, inte kunna dömas till ansvar för omställningsstödsbrott (37 §). Enligt Ekobrottsmyndigheten bör ansvarsfrihet efter frivillig rättelse kunna komma i fråga endast om återbetalning av ett felaktigt erhållet stöd skett.

De brottsanmälningar som Skatteverket ska upprätta med anledning av den föreslagna regleringen kommer att omfatta sådan ekonomisk brottslighet som Ekobrottsmyndigheten har

kompetens och erfarenhet av att handlägga. Utredningarna av den nya brottsligheten kommer att ställa krav på snabba och effektiva analyser av de aktuella företagens bokföring och räkenskapsinformation. Ekobrottsmyndigheten har metoder för att hantera den typen av brottslighet och en del ärenden kommer att kunna hanteras inom ramen för myndighetens mängdbrottsshantering. Myndigheten har också en upparbetad och bra samverkan med Skatteverket, inte minst med skattebrottsenheten. Mot den bakgrunden är det lämpligt att Skatteverkets anmälningar om omställningsstödsbrott skickas till och lagförs vid Ekobrottsmyndigheten. De nya brotten bör följaktligen föras in i myndighetens brottskatalog i 9 § förordningen (2015:744) med instruktion för Ekobrottsmyndigheten.

I promemorian anges att 180 000 företag kan komma att omfattas av omställningsstödet. Det finns en risk för att det nya stödet kommer att missbrukas av brottsliga aktörer. Även om oegentligheter skulle komma att upptäckas i endast en procent av det totala antalet ansökningar, innebär det att 1 800 brottsanmälningar skulle behöva hanteras av åklagare och utredare. Oavsett var dessa brottsanmälningar hanteras, kommer de att medföra ett behov av resursförstärkning för de brottsutredande myndigheterna. Ekobrottsmyndigheten ber i den delen om att få återkomma med närmare uppgifter om behovens storlek.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Monica Rodrigo. I ärendets slutliga handläggning har rättschefen Eva Melander Tell deltagit. Verksjuristen Eva Bergholm Guhnby har varit föredragande.

Monica Rodrigo

Eva Bergholm Guhnby

Expedition till
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till
Kajsa.kellerborg@regeringskansliet.se
ju.a@regeringskansliet.se

